

H2020, jak psát projekt, zkušenosti z pohledu hodnotitele

Miloš Tichý

Úvod

- Hodnotitel při hodnocení reprezentuje jen sebe (nikoli stát nebo právní entitu)
- Hodnocení je důvěrné: hodnotitel je vázán mlčenlivostí o
 - Obsahu projektů (nemohu uvést příklady)
 - Procesu hodnocení
- => Následující doporučení jsou
 - abstrahovaná a transformována vlastní zkušeností
 - zcela osobní pohled
- Doporučení se zdají zcela samozřejmá, přesto často nejsou respektována a týkají se:
 - Všeobecných věcí zejména sestavení konsorcia
 - Srozumitelnosti
 - Přehlednosti
 - Hierarchie hodnotících kritérií
 - Pečlivosti zpracování

Obecné poznámky

- Formování konsorcia: v jeho složení hraje roli:
 - Renomé institucí, „velký bratr“ ze západní Evropy
 - Renomovaná instituce by měla být leader
 - Jasnost rozdělení úloh
- Projekt by měl mít v čele známé osobnosti
- O projektech se nevyjednává: taktiku pozdějšího snížení nákladů nelze uplatnit => při odhadu nákladů se nevyplácí přestřelovat i když většinou cena není explicitní kritérium
- Prostředí projektů H2020 je velmi vyrovnané, soutěživé => rozhodují „vteřiny a milimetry“ tj. nutno pracovat i s detaily

Srozumitelnost

- Popis projektu je administrativní podání, není vědecký článek, adresát je:
 - Hodnotitelé
 - Evropská komise
- Vědecká komunita není adresátem!
- Hodnocení je náročné, není čas na „studium“ nebo vyjasňování => používat spíše novinářský než vědecký styl
 - Vědecký styl je systematický popis: historie, výklad nové myšlenky, diskuse, závěr
 - Novinářský styl: první odstavec obsahuje vše podstatné v zjednodušené verzi, ve zbytku se to rozvede

Srozumitelnost

- Jazyk návrhu musí být srozumitelný i „generalistům“
- Z popisu musí být zřejmé
 - co se udělalo a co bude uděláno,
 - kdo co kdy udělá
- Omezit užívání zkratek zejména specializovaných i v případě přidání jejich seznamu
- Zkratky institucí: z anglického názvu?? (CVUT; CTU), spíše česká zkratka (aby byla jen jedna verze)
- Pozor na slova s neustáleným významem:
 - Safety & security
 - Effectiveness, efficiency, efficacy tj. účelnost (míra dosažení výsledku) a účinnost (za kolik?, ekvivalent fyzikální účinnosti), ??
- Angličtina:
 - dodržení SVOMPT (pořadí větných členů v anglické větě): zajistí srozumitelnost i když rodilým mluvčím se zdá neobratné
 - používat obvyklá slova, nesnažit se o košatost
 - krátké věty!

Přehlednost, pečlivost

- Držet se stanovené osnovy
- Tabulky, schémata musí být jasna zejména pokud se týče organizace a nákladů
- Pozor na vnitřní rozpory textu; návrh
 - psát s dostatečným předstihem a
 - nechat přečíst 2 kolegům neúčastnících se psaní
- Neodbývat zpracování, působí to urážlivě
- Citlivá balance mezi délkou a srozumitelností
- Struktura: krátké odstavce

Hierarchie a význam hodnotících kritérií

- Hlavní kritéria ročníku 2014
 - Excellence: Jasnost, „hloubka“ myšlenky, ambicióznost a důvěryhodnost
 - Impact: explicitní vyjádření důsledků, růst subjektů (velikost a schopnost soutěžit), ekonomické a sociální dopady, účelnost, zveřejňování výsledků!
 - Quality and efficiency of the implementation: přiměřenost plánu práce, řízení a procedury konsorcia, jeho komplementarita, přiměřenost rozpočtu
- Pořadí určuje i hierarchii (při stejném součtu rozhoduje excellence poté impact)

Hierarchie a význam hodnotících kritérií: významné body

- Rozpočet:
 - Přiměřenost! Nepřehánět, nepodbízet se!
 - Explicitní rozpis na jednotlivé účastníky a části projektu
 - Financování komerčních subjektů: nulový podíl na nákladech/dobrovolný příspěvek pozitivně hodnocen
- Publicita:
 - Hraje velkou roli
 - Přesné cílení akcí: zvláště pro veřejnost, studenty, odborníky, media
- Zveřejnění výsledků po projektu:
 - hraje relativně velkou roli (zveřejnit alespoň část)
 - v každém případě musí být explicitní zmínka jak s bude nakládat

Hierarchie hodnotících kritérií

- Vedlejší kritéria 2014
 - Část rozpočtu alokovaná malým podnikům
 - Genderová vyváženost managementu
 - Synergie mezi projekty
- Při rovnosti v hlavních kritériích rozhodují vedlejší => nepodceňovat i „marginálie“ jako počet žen

Průběh projektu: monitoring

- Hodnocení průběhu projektu po určité době (etapa, rok(y))
- Není nezbytnou součástí, záleží na zodpovědném úředníkovi EK
- Obvykle dva externí hodnotitelé
- Dvě fáze hodnocení:
 - „domácí“ posouzení dokumentů
 - Diskuse během periodického zasedání vedení projektu (progress meeting)
- Hodnocení podle schématu (obecný dotazník); předběžná verze připravená hodnotiteli je k dispozici vedení projektu před zasedáním
- Obsah: porovnávají se dosažené výsledky (podle reportů) a plán práce
- Reportování: pro „progress reports“ platí stejné zásady jako pro psaní přihlášek (viz předchozí)
- Zejména: srozumitelnost a rozumná délka
- Vlastní zasedání (progress meeting):
 - Nutná otevřenost vůči hodnotiteli i EK
 - Příležitost k změnám v budoucím průběhu projektu